

FUGA

(Z WŁOSKIEGO *FUGARE* = UCIECZKA; „gonitwa” tematu przez wszystkie głosy)

Na podstawie Podręcznika „W krainie muzyki” str. 62-63 uzupełnij brakujące luki w tekście.

Fuga to najbardziej skomplikowana forma polifoniczna podlegająca bardzo ścisłym regułom konstrukcyjnym. Jeden temat muzyczny przeprowadzany jest kolejno przez wszystkie głosy. Fuga składa się zazwyczaj z trzech segmentów zwanych przeprowadzeniami.

I

Temat muzyczny pojawia się najpierw solo Następnie występuje kolejno we wszystkich innych głosach, w tonacji zasadniczej (czyli tonacji toniki) lub Pomędzy kolejnymi przedstawieniami tematu w głosach słyszymy swobodne

II

Temat znów wędruje przez głosy, ale w nieco swobodniejszy sposób. Może być (inwersji, dyminucji, augmentacji) i w nowych, pokrewnych tonacjach.

III

..... znów ukazany jest w tonacji zasadniczej i tonacji dominanty. Może przybrać postać inwersji, augmentacji, dyminucji. Pod koniec utworu często pojawia się stretto. Utwór kończy

Fuga jako samodzielny utwór jest często poprzedzona preludium (wstępem). Najslynniejszy zbiór Preludium i Fug „Das Wohltemperierte Klavier” (*Dobrze natemperowany klawesyn*) – to dwutomowy zbiór dwóch cykli po 24 preludia i fugi, który skomponował **Jan Sebastian Bach**.

TOCCATA (czytaj tokata)

Podręcznik „W krainie muzyki” str. 64

Tocatta to zazwyczaj utwór na który daje wykonawcy możliwość ukazania swojej techniki (popisowy charakter). W czasach Bacha fragmenty popisowe, niemal improwizacyjne przeplatane były odcinkami o ścisłej konstrukcji, na przykład fugami.

Późniejszy toccaty to utwory na Mają jednolity charakter wyrażony szybkim tempem, melodyką i wyrazistą artykulacją.

🔊 Posłuchaj:

Jan Sebastian Bach - Fuga g-moll BWV 578 <https://www.youtube.com/watch?v=ZdCuA7SbzaM>